

KATEDRÁLNÍ KAPITULA U SV. MIKULÁŠE V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Bulou »*Cunctis ubique*« papeže Pia VI. (20. září 1785) bylo slavnostně vyhlášeno zřízení českobudějovické diecéze a novému biskupovi byl určen za katedrální chrám farní kostel sv. Mikuláše, při němž byla současně zřízena i kapitula. Avšak iniciátorem této myšlenky byl rakouský císař Josef II., který v této věci, již 5. prosince 1783 vydal dvorní dekret, v němž určil novému biskupovi město Č. Budějovice jako sídlo, ale ihned určil i počet členů Katedrální kapituly a stanovil jejich hodnosti, tzn. tři dignitáře (hodnostáře) - preláty (probošt, děkan, kustod) a čtyři kanovníky. Jeden z kanovníků měl zastávat funkci českobudějovického děkana a z řad kanovníků měl být vybírán i generální vikář nové českobudějovické diecéze.

Dvorním dekretem (25. října 1784) císaře Josefa II. bylo kanovníkům dovoleno nosit oválný odznak, na jehož jedné straně byl vyrytý monogram jména patrona katedrály sv. Mikuláše, na straně druhé jméno zakladatele Josefa II. Následujícího roku však biskup Schaaffgotsche vyžádal u císaře, aby monogram patrona sv. Mikuláše byl změněn na jeho vyobrazení. V roce 1871 byli poprvé jmenováni i kanovníci čestní, z nichž prvním se stal Johann Cori.

Později, na žádost budějovického biskupa Františka Schönborna, papež Lev XIII. dovolil (4. dubna 1884), aby odznak, vložený do rubínového emailového kříže s bílým okrajem, kanovníci nosili na zlatém či pozlaceném řetěze. Kapitulní probošt a děkan dostali i tzv. *právo pontifikálií* (směli užívat mitru a berlu). Původně tvořili kanovníci poradní sbor biskupův a jako členové konzistoře vyřizovali přidělené referáty, vypomáhali v duchovní správě, v církevních školách působili jako pedagogové a inspektoři, významně působili také i v katolických spolcích. Od padesátých let 20. století byla činnost kapituly vinou státních úřadů ochromena. Když v roce 1987 zůstali jen dva kanovníci, byla činnost kapituly jako právnické osoby pozastavena, avšak její kontinuita nebyla nikdy zcela přerušena.

Svoji činnost kapitula opět obnovila v roce 2000, kdy byli diecézním biskupem Mons. Th.Dr. Antonínem Liškou, CSsR, jmenováni čtyři noví sídelní kanovníci a čtyři čestní kanovníci. Posláním kapituly je vykonávat v katedrále sv. Mikuláše slavnostnější bohoslužby, udržovat a pečovat o důstojnost a slavnostní charakter liturgie, plnit povinnosti a úkoly, které jí určí diecézní biskup, jehož přímé autoritě podléhá, přičemž je samostatnou právnickou osobou.

Stanovy kapituly se v průběhu dějin několikrát upravovaly, aby lépe odpovídaly potřebám doby. Poslední úprava stanov byla provedena roku 2012 a řídí se ve své činnosti platným Kodexem církevního práva. Na zasedání Katedrální kapituly, dne 3. února 2012, sídelní biskup Mons. Jiří Paďour, OFMCap. nejen nové stanovy schválil a potvrdil, ale došlo i k volbě nového probošta, jímž se stal Mons. Pavel Posád, světící biskup českobudějovický; slavnostně instalován byl v neděli 19. února 2012.

Zatím poslední instalace nových kanovníků proběhla na svátek Povýšení svatého Kříže 14. září 2012. Z důvodu rozsáhlé opravy katedrály sv. Mikuláše se konala v kostele Obětování Panny Marie v Českých Budějovicích. Nově jmenovaní kanovníci byli instalováni při Liturgii slavnostních nešpor, poté co složili vyznání víry a přísahu věrnosti. Českobudějovický biskup Jiří Paďour po pronesení instalační formule, jak předepisují stanovy, předal každému z nich odznaky kanovníka Katedrální kapituly: mozetu, numisma, prsten a biret.

Na řádném zasedání Katedrální kapituly, které se konalo dne 11. října 2012, byli na období sedmi let zvoleni noví dignitáři kapituly: **děkanem** Katedrální kapituly byl zvolen P. Dr. Zdeněk Mareš, ThD. a **kustodem** Katedrální kapituly byl zvolen Mons. Mgr. Adolf Pintíř. Do svých úřadů byli slavnostně instalováni 6. prosince 2012 v kostele Obětování Panny Marie v Českých Budějovicích. Katedrální kapitula měla od svého založení až po současnost 91 sídelních kanovníků a 57 čestných kanovníků.